

»Nova vremena traže i prikladne metode evangelizacije«

Uzoriti gospodine Kardinale, draga braćo biskupi, dragi svećenici i sjemeništarci, redovnici i redovnice!

Sveti Otac je u svom govoru pozvao na razvijanje pastorala koji će obuhvatiti sva područja ljudskoga djelovanja

Radostan sam što se mogu susresti s vama u ovoj katedrali koja je duhovno središte nadbiskupije. Srdačno pozdravljam ne samo vas ovdje prisutne, nego i sve one kojima obveze, zdravstveno stanje ili druge poteškoće nisu dopustile da sudjeluju na ovom skupu zajedništva i molitve. Vi ste izabrani dio Božjeg naroda koji je u Hrvatskoj i zato je dolično da vam se, prilikom Papina posjeta, posveti posebna pažnja.

Bogu posvećene osobe potrebne su i društvenoj zajednici

Dragi svećenici i dragi redovnici, kardinal Alojzije Stepinac, čiji zemni ostaci počivaju u ovoj katedrali, često vas je nazivao »zjenicom svojih očiju«. I dobro je govorio, jer ste upravo vi u središtu skrbi Crkve, budući da od vaše službe umnogome zavisi njezino djelovanje u svijetu. Snagom svetog reda i poslanja koje ste primili od biskupa, pozvani ste da među današnjim ljudima obnavljate službu Krista proroka, svećenika i kralja.

Potrebni ste ne samo Crkvi nego i društvenoj zajednici koja treba svećenike i Bogu posvećene osobe. Doista, današnji čovjek, iako to može drugačije izgledati, osjeća u sebi, na osobit način, živu potrebu za Bogom. Samo materijalna dobra nisu dostatna. Srce je čovjeka nemirno i u neprestanom traženju onoga što može dati smisao i vrijednost ljudskom životu. Svećenici su potrebni svijetu, jer je Krist potreban svijetu. Bogu posvećene osobe potrebne su, jer čovjek mora biti neprestano pozivan na duhovne i vječne vrijednosti.

Budite uvijek duboko uvjereni da budućnost Crkve velikim dijelom zavisi od svetih svećenika i redovnika, zaljubljenih u Krista i punih žara za brata čovjeka; svećenika i redovnika koji su jedno srce i jedna duša sa svojim biskupima i svojom subraćom; svećenika i redovnika koji studijem i molitvom produbljuju riječ Božju, da bi iz nje crpli pomoć i svjetlo za svoj Bogu posvećeni život i svoje svakodnevno pastoralno djelovanje.

Sve to se ne improvizira nego se postiže za vrijeme duge pripreve u sjemeništu, a potom se mora stalno otkrivati i produbljivati. Misleći na svećenički odgoj, vrlo mi je drago od srca pozdraviti ovdje prisutne sjemeništarce koji su nada za budućnost Crkve. Predragi, živite godine provedene u sjemeništu kao razdoblje velike »prisnosti« s Kristom. Naučite upoznati Njegovo »srce«, da biste postali svećenici po Božjem srcu, žive i vjerne slike Dobrog Pastira.

Pred vama je, predragi svećenici i redovnici, težak zadatak: pomiriti ljude s Bogom i čovjeka s čovjekom. To je vaša hitna dužnost, poglavito u sadašnjem teškom povijesnom trenutku, kada je ovaj apsurdni i surovi rat opustošio balkanske zemlje, okomivši se i na vašu domovinu, iskopavši ponor mržnje koji samo Evanđelje može nadvladati. Vi svećenici, koji za vrijeme svete mise proživljavate i uprisutnjujete »u osobi Krista« golgotsku žrtvu, pozvani ste da budete uvjereni svjedoci Onoga koji umirući nije oklijevao reći: »Oče, oprostí im!« Gledajući u vas, na sakrament ispovijedi koji podjeljujete i, posebno, slijedeći vaš velikodušni primjer, neka vaš narod smogne snage da oprostí i, kad je potrebno, da traži oprostjenje. Za to je potrebna poniznost i otvorenost duše, ljubav prema istini i traženje pravoga mira. Vama, apostolima i svjedocima oprosta i pomirenja, povjeravam tu tešku ali neizbježnu zadaću.

Budite vjerni svom svećeničkom pozivu. Neka Euharistija i molitva budu smisao vašeg apostolata, ohrabreni spoznajom da Božji Duh pobjeđuje zlo i da je njegova milost jača od ljudske zloće, da će ljubav a ne mržnja imati posljednju riječ.

U nasljedovanju Krista neka svijetli vaša vjernost celibatu koji vam omogućuje da se nepodijeljena srca posvetite službi Gospodinu i bližnjemu.

U ovom trenutku osjećam dužnost pohvaliti tolike svećenike, redovnike i redovnice koji su znali, u tragičnim danima ovoga rata, dijeliti s narodom sudbinu prognanika, prilagodivši se životu u ponižavajućim i nestalnim prilikama. Predragi, budite i dalje bliski tim vašim vjernicima kojima je potrebna vaša ljubav i vaša nesebična služba da se odupru sadašnjim nevoljama te da sačuvaju živu nadu u bolju budućnost.

Neka iz vaših riječi i iz vašega ponašanja uvijek zrači jasno uvjerenje da su svi ljudi, pripadali oni bilo kojem narodu ili etničkoj grupi, sinovi istog Oca koji je na nebesima.

Bez obzira na sadašnje teške prilike, u toj perspektivi treba vidjeti i ekumenski dijalog, koji je toliko na srcu vama i vašim Pastirima. Vjerni zapovijedi Gospodina, nemojte šuštati na tom putu. U svoje vrijeme, On će znati okruniti vaše napore željenim plodovima.

Pastoral mora obuhvatiti sva područja ljudskog djelovanja

Tijekom stoljeća, svijetli primjeri svećenika i redovnika Hrvata ostavili su izvrsnu duhovnu baštinu. Posebno mislim na vaša dva kanonizirana sveca: na franjevca Nikolu Tavelića i na kapucina Leopolda Bogdana Mandića. Veoma mi je drago što danas mogu predati kardinalu Kuhariću, predsjedniku Hrvatske biskupske konferencije, jednu relikviju svetog Leopolda, velikog sveca sakramenta ispovijedi. Ovaj vrsni sin vašeg naroda neka, i preko ovog znaka, bude poticaj svima da ono što propovijedate riječju, ostvarite i životom.

Iz dugog niza muževa i žena koji su se u naše vrijeme istakli življenjem kršćanskih vrlina, želim spomenuti slugu Božje: Josipa Langa, pomoćnoga zagrebačkog biskupa, franjevce Antu Antića i Vendelina Vošnjaka, kao i Ivana Merza, istaknutog laika u svjedočenju Evanđelja. Najsvjetliji lik je, bez sumnje, nadbiskup i kardinal Alojzije Stepinac. Svojom prisutnošću, svojim radom, svojom hrabrošću i strpljivošću, svojom šutnjom i, napokon, svojom smrću, pokazao je da je istinski čovjek Crkve. Spremno je prinio sebe kao najveću žrtvu, samo da ne bi zanijkao vjeru. Ma gdje bio, na slobodi, u zatvoru, i za vrijeme prisilnog boravka u Krašiću, kao pravi Pastir, uvijek je bdio nad svojim stadom. U trenutku kada je uvidio da se preko političkih udruženja želi napraviti razdor među svećenstvom i odijeliti Božji narod od Rimske Crkve, nije oklijevao oduprijeti se svom snagom, plativši tu hrabrost uzništvom i pritvorom.

U tom trenutku uzburkane nacionalne povijesti, on je tumačio najautentičniju tradiciju vašeg naroda koji je od samog početka svog obraćanja Kristu uvijek ispovijedao duboko zajedništvo s Petrovom Stolicom. To sam već naglasio 1979. godine za vrijeme svečanoga euharistijskog slavlja prigodom hrvatskog nacionalnog hodočašća. Tada sam istaknuo »ljubav i privrženost Hrvata prema Rimskoj Crkvi i Katedri svetog Petra«, pozvavši se na Poslanicu hrvatskom narodu i svećenstvu pape Ivana VIII. u kojoj je između ostalog napisao: »S očinskom vas ljubavlju grlim i raširenih ruku primam« (Insegnamenti, vol. II/1, 1979, str. 1024 s.).

Nova vremena traže i prikladne metode evangelizacije. Uspostava demokratskog sustava u Hrvatskoj otvorila je nove mogućnosti pastoralnog djelovanja na području školstva, sredstava društvenog priopćivanja, dušobrižništva vojnika, bolesnika i zatvorenika. Potrebno je iskoristiti te mogućnosti i dati dokaz kreativnosti, u punom skladu s biskupima i svim članovima prezbiterija svoje kao i ostalih biskupija.

Hrvatske redovnice bile su posebno razdragane na susretu s Papom

U tu pažljivu pastoralnu brigu, koja mora obuhvatiti sva područja ljudskog djelovanja, uklapa se dragocjeni doprinos braće redovnika koji, prikladno vrednovani, mogu djelotvorno doprinijeti izgradnji kršćanske zajednice.

Također je nužno i hitno promicati dobro osposobljen laikat koji će znati surađivati s vama, osobito na području kateheze i socijalne skrbi, i tako vam omogućiti da se više posvetite vašoj posebnoj ministerijalnoj službi.

Sestre, ustrajte u svjedočenju ljubavi

Posebno se sada želim obratiti časnim sestrama. Drage sestre, dobro poznajem vaše radosno svjedočenje ljubavi prema Isusu Kristu i prema braći ljudima. Poznate su mi vaše nade kao i vaši problemi i sve vaše patnje. Veoma cijenim vaše djelovanje u župama, gdje radite kao katehistice, sakristanke, orguljašice. Cijenim vaš rad s djecom i sa starcima te vašu službu u bolnicama. Pozivam vas: Ustrajte radosno u evangelizaciji i u svjedočenju ljubavi. Gospodin je s vama i služi se i vašim radom, koliko dragocjenim toliko skrovitim, da bi nastavio svoje djelo spasenja među narodima ove, Njemu tako drage zemlje.

Na koncu, upućujem svoje najtoplije pozdrave sestrama koje žive u klauzuri: klarisama, bosonogim karmeličankama te benediktinkama. Kardinal Šepić je sve poduzeo da bi podigao samostan sestara karmeličanki u Brezovici. Želio je da njegova biskupija ne bude lišena jedne oaze molitve odakle bi se dizali neprestani zazivi za svećenike, za redovnike i za sav hrvatski narod. Drage redovnice u klauzuri: ostanite vjerne vašoj izvornoj karizmi. Vi ste kontemplativna duša Crkve: ustrajte u pozivu da budete budni čuvari Apsolutnog, stalno u dijalogu s Bogom, da biste mu prikazivale »radosni i nade, tuge i tjeskobe današnjega čovjeka« (GS, 1), te isprosilile milosrđe i oprostjenje koje treba razliti na toliku braću i sestre u nevolji. Hrvatskom svećenstvu i redovništvu i cijelom hrvatskom narodu veoma su potrebne vaše molitve i vaše svjedočenje potpunim predanjem života koji sve stavlja na kartu vječnosti.

Sa zahvalnošću sjećam se kardinala Šepića

U ovoj velebnj katedrali, koja čuva uspomenu na tolike slavne ljude vašega naroda, sa zahvalnošću se sjećam blagopokojnog kardinala Franje Šepića, kojega sam osobno poznao i cijenio. Kao pastir ove nadbiskupije i kasnije prefekt Kongregacije na nauk vjere, dao je dragocjeni doprinos u službi Crkve.

Dragi svećenici, sjemeništarci, redovnici i redovnice, na kraju ovog susreta povjeravam vas Majci Božjoj koju hrvatski narod voli zazivati kao vlastitu »Kraljicu«. Pravi odnos čovjeka s Isusom Kristom mora biti praćen i iskrenom pobožnošću prema Mariji, Njegovoj i našoj najdražoj Majci. Neka vas Marija prati uvijek i neka vodi vaše korake u službi Crkve i naroda. S tim željama, svima vama, vašoj rodbini i svima onima koji su povjereni vašoj pastoralnoj skrbi, od srca podjeljujem svoj blagoslov. Hvaljen Isus i Marija!